

Fine Living Τέχνη

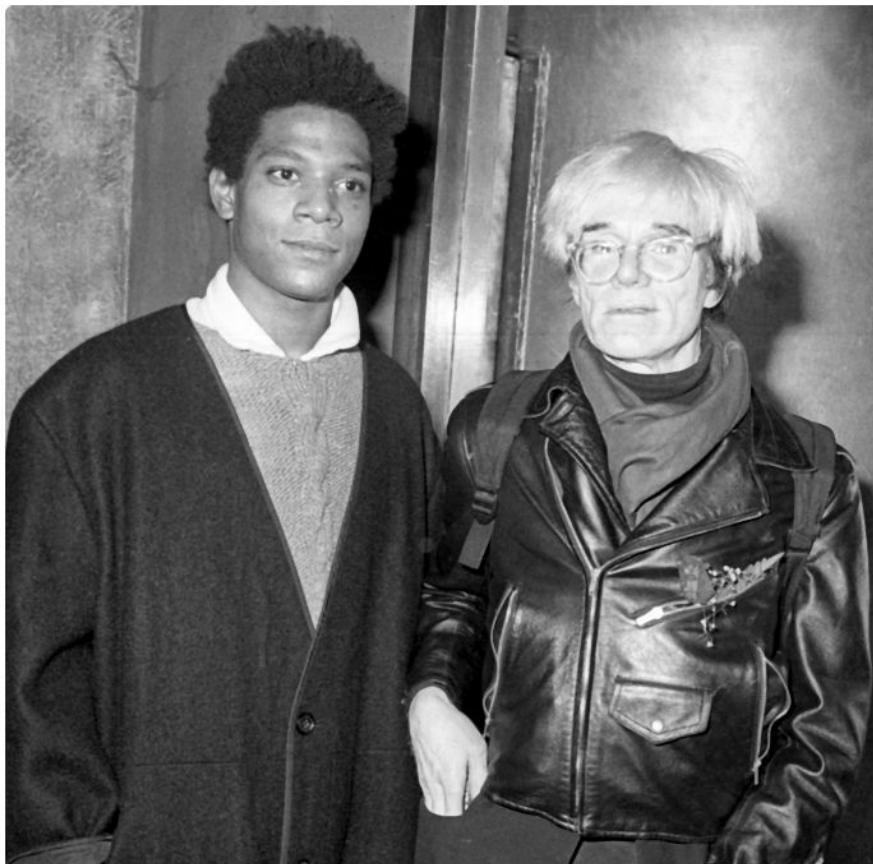
Η Τέχνη του Jean-Michel Basquiat για πρώτη φορά στην Αθήνα

ΤΗΣ ΠΕΓΚΥΣ ΗΠΑΜΠΑΘΑ — 16 ΜΑΪΟΥ 2025 - 7:26

Τα χαστικά όμορφα, ανατρεπτικά και ταυτόχρονα απόλυτα συναφή με την πραγματικότητά μας, έργα του Αμερικανού καλλιτέχνη καταλαμβάνουν το The Intermission.

Ήταν ένα πρωινό στο Lower East Side της Νέας Υόρκης όταν ο Basquiat είδε, περνώντας έξω από την τζαμαρία ενός εστιατορίου, τον Andy Warhol να γευματίζει. Ήταν περίπου 18 ετών, το είχε μόλις σκάσει από το πέτρινο σπίτι του στο Μπρούκλιν, προσπαθώντας να βρει την καλλιτεχνική του ταυτότητα στην "εφιαλτική", για πολλούς, γειτονιά του Lower East και West Side. Για τον Basquiat βέβαια, εκεί ήταν ο παράδεισος των πανκ, των ποιητών, των γκραφιτάδων και της hip-hop.

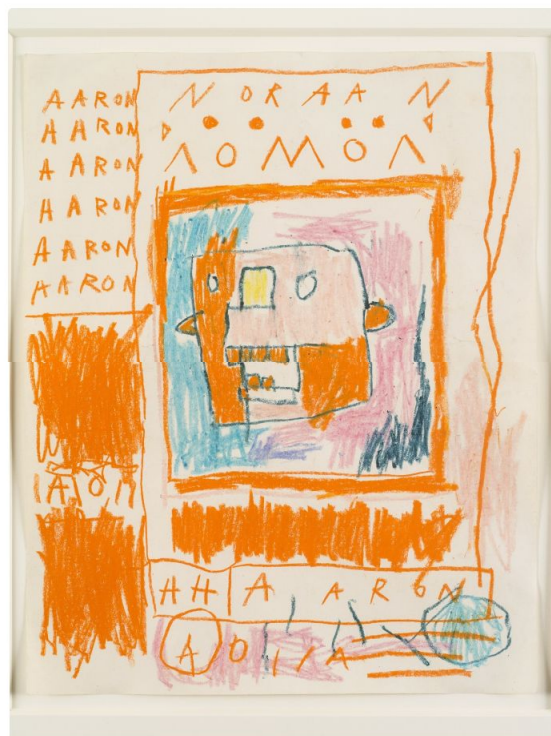

Όταν λοιπόν αντίκρουσε τον διάσημο pop art καλλιτέχνη, ο Basquiat δεν δίστασε δευτερόλεπτο. Πήδηξε μέσα στο εστιατόριο με τέτοια θρασύτητα, που τελικά κατόρθωσε να του πουλήσει τρεις από τις καρτποστάλ που τότε έφτιαχνε για να βγάζει τα προς το ζην. Ήξερε μόνο ότι ήθελε να γίνει σαν τον Warhol, τον ήρωά του. Αυτό που δεν ήξερε ήταν ότι λίγα χρόνια αργότερα οι δυο άνδρες θα γινόντουσαν ένα καλλιτεχνικό δίδυμο, με τον Warhol να παίρνει ρόλο μέντορα και αγαπητού φίλου.

Η θρασύτητά του αυτή ήταν τόσο εντυπωμένη στο γενετικό του κώδικα που τελικά αποτυπώθηκε σε κάθε έναν από τους διάσημους πίνακές του. Έφταιγε άραγε το γενεαλογικό ταπεραμέντο την Πορτορικανής μητέρας του και του Αϊτινού πατέρα του, οι οποίοι συχνά-πυκνά βρίσκονταν σε διαμάχη ή το γεγονός ότι από μικρό παιδί μπορούσε να δει πέρα από την τετράγωνη λογική του αυστηρού, ιδιωτικού σχολείου που φοιτούσε; Ένα είναι σίγουρο, ότι ο Basquiat ένιωθε από πάντα την ανάγκη για δημιουργία, για έκφραση και για ελευθερία. Μια ελευθερία που ανακάλυψε μόνο μέσω της Τέχνης.

Η καλλιτεχνική ματιά του Basquiat

Από εκείνη την μικρή ηλικία, όταν επισκεπτόταν με την μητέρα του και λάτρη της τέχνης τα μουσεία στο Μπρούκλιν και το Μανχάταν, παρατηρούσε ότι η μαύρη κουλτούρα ήταν πάντοτε σχεδόν απύσχα και οι Αφροαμερικανοί καλλιτέχνες υποεκπροσωπημένοι. Όταν λοιπόν αντίκρουσε για πρώτη φορά την Γκουέρνικα του Πικάσο, ένιωσε ότι ο πίνακας αυτός ίσως ήταν ο πρώτος που έβλεπε να αναφέρεται στην αφρικανική κουλτούρα. Ήταν έρωτας με την πρώτη ματιά. Από εκεί ξεκίνησε να θέλει να αποτυπώσει την ζωή του ως μαύρος άνδρας στην Αμερική και τον ρατσισμό που συχνά δεχόταν, στον καμβά. Στα πρώτα του έργα μάλιστα, ο Basquiat έκανε χρήση του μοτίβου του στέμματος, ένας τρόπος του να τιμά τους μαύρους ως μεγαλοπρεπείς βασιλείς ή αγίους.

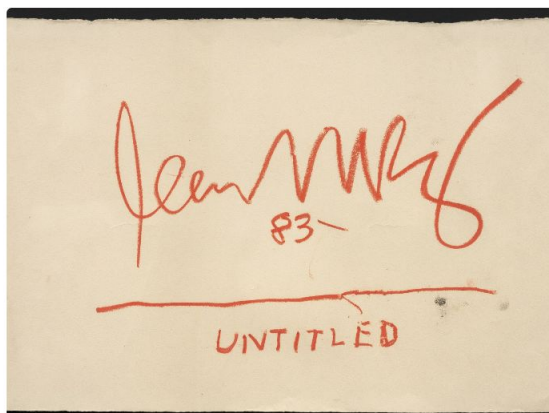
Jean-Michel BASQUIAT Untitled, 1981, Oilstick on paper, 28 x 21,5 cm / © Estate of Jean-Michel Basquiat. Licensed by Artstar, New York

Jean-Michel BASQUIAT Untitled, 1981, Oilstick on paper, 42,5 x 58 cm / © Estate of Jean-Michel Basquiat. Licensed by Artstar, New York.

Jean-Michel BASQUIAT Untitled (Fly Weight), 1981, Oilstick and graphite on paper, 56 x 76 cm / © Estate of Jean-Michel Basquiat. Licensed by Artstar, New York.

Jean-Michel BASQUIAT Untitled, 1983, Oilstick on paper, 56,5 x 37,5 cm / © Estate of Jean-Michel Basquiat. Licensed by Artstar, New York.

Στις αρχές του '80, οι πίνακές του έλαβαν μεγάλη αναγνώριση και το χαρακτηριστικό του στέμμα το διαδέχθηκαν πρωτόγονες φιγούρες, αναφορές σε εδάφια της Βίβλου και χαρακτήρες της Disney, γκράφιτι τεχνικές και ανατομικές μελέτες του Λεονάρντο ντα Βίντσι. Αφρικανικά φυλετικά σύμβολα, αναφορές στην Αρχαία Ελλάδα και αιγυπτιακά ιερογλυφικά συνδυάζονταν με έντονα χρώματα, σύγχρονες λέξεις που καταδίκάζαν τον ρατσισμό και την δουλεμπορία και σχολίαζαν την μαρξιστική θεωρία και την σύγχρονη τέχνη. Όλα γινόντουσαν ένα κολλάζ απόψεων, παρατήρησης, συναισθημάτων του, λογοπαίγνιων. Μια ακατάστατη μάζα ιδεών που αποτυπωνόταν στο χαρτί χωρίς φαινομενική συνοχή, μα πάντα με βαθύ νόημα. Ο ίδιος δούλευε πέντε με έξι πίνακες ταυτόχρονα, αφαιρώντας ένα κομμάτι από εδώ, προσθέτοντας ένα υλικό εκεί, σαν μια καλλιτεχνική φρενίτιδα, ένα μυαλό γεμάτο με δημιουργικές ιδέες έτοιμες να ξεχυθούν από μέσα του.

Όταν έφτιαχνε κάτι, άλλοτε βάζοντας πολύ παραπάνω μπογιά σε ένα σχήμα και άλλοτε σχεδόν καθόλου, ήταν σαν να αποτύπωνε ένα κομμάτι του μυαλού του και της ψυχής του. Μια περιγραφή τού πως αισθανόταν και πώς αντιλαμβανόταν τα πράγματα. Κάθε πίνακάς του μοιάζει σαν ένα μοντάζ μισοτελειωμένων σκέψεων, ένα μικρό χάος. Ίσως για αυτό το έργο του να είναι τόσο συναφές σήμερα. Αυτή του η ικανότητα να αναπαριστά αυτό που συμβαίνει ακόμα μέσα στο κεφάλι μας. Χιλιάδες ερεθίσματα, υπερπληροφόρηση, ταχύτητα και ένας υπερδιεγερμένος εγκέφαλος που συχνά είναι στα πρόθυρα να εκραγεί. Ίσως για αυτό πολλοί θεωρούσαν το έργο του τόσο προφητικό. Τόσο χαοτικό, μα και συνάμα όμορφο και συνεπές, όπως αναφέρει ο συγγραφέας Will Compertz. Σε έναν κόσμο λοιπόν, που έχει κάνει το χάος κομμάτι της καθημερινότητάς του ο Basquiat είναι μάλλον ένας από τους πιο συναφείς καλλιτέχνες.

The Intermission

x

Galerie Enrico Navarra

**JEAN-MICHEL
BASQUIAT
UNTITLED**

**MAY 22, 2025
18:00 - 21:00**

**19:30 Reflecting on Basquiat:
Personal stories from
Tamra Davis & Lysa Cooper**

**The Intermission
Polidefous 37A Piraeus 18545 Greece**

Η έκθεση των έργων του στην γκαλερί The Intermision

Σε συνεργασία με την Galerie Enrico Navarra, η έκθεση στη χώρα μας είναι όχι απλά ένα must see γεγονός λοιπόν, αλλά κάτι που μπορεί να βάλει, μέσω της αταξίας του, λίγη τάξη στον αποπροσανατολισμένο μας νου. Από την Πέμπτη στις 22 Μαΐου, έως το Σάββατο 2 Αυγούστου, οι επισκέπτες θα έχουν την δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με τα πρώιμα βήματα του σημαντικού αυτού καλλιτέχνη, που σικαινόταν τις ταμπέλες και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Όταν μάλιστα μερικοί δημοσιογράφοι της εποχής τον ονόμασαν ηριμιτιβιστή καλλιτέχνη, ο Basquiat απάντησε "Τι σαν πρωτόγονος, σαν πίθηκος;". Ο ίδιος βλέπετε προτιμούσε να μην χωράει σε τίτλους.

Untitled λοιπόν, δηλαδή χωρίς τίτλο, είναι και το όνομα της έκθεσης -όπως άλλωστε και το όνομα πολλών πινάκων του- που θα φιλοξενήσει την κληρονομιά του, την ψυχή του και το μυαλό του. Το εκρηκτικό σύμπαν του αναμένει να ενωθεί με το δικό μας, σε μια έκθεση που για πρώτη φορά λαμβάνει χώρα στην Ελλάδα και που ελπίζουμε να μην είναι η τελευταία.

Jean-Michel Basquiat καλώς ήρθες.

** Τα εγκαίνια θα πραγματοποιηθούν την Πέμπτη 22 Μαΐου 2025, από τις 6:00 έως τις 9:00 μ.μ., στον χώρο της The Intermision (Πολυδεύκους 37α, Πειραιάς) και η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 2 Αυγούστου 2025.*

Εισαγωγική φωτογραφία: Getty Images/Ideal Image

Δημοσιεύθηκε στις **16.05.2025** | 7:26 πμ
της Πέγκυς Μπαμπάθα
